

Skolledningsnytt nr 5/2024, Lokalförening Göteborg

Ledare – det faller på sin egen orimlighet

Vi läser med en sorts dubbel ledsamhet den tragiska nyheten i Skolledaren om en elevs död och att en rektor nu står åtalad. Dels har ett barn förolyckats vilket är en fruktansvärd tragedi, dels har en rektor nu åtalats för arbetsmiljöbrott genom vållande till annans död. Hur är det möjligt att en arbetsgivare (läs Kommunfullmäktige Göteborg) inte tar på sig det fulla ansvaret när de bär ansvaret för arbetsmiljön på skolgårdarna?

SVT har också skrivit om den förfärliga olyckan skolgården i Göteborg, och redogör i en artikel på sin webbsida för att "åsikterna går isär om vem som egentligen ska kontrollera de inslag på skolgårdar som inte handlar om lekredskap utan om naturliga inslag". Avdelningschefen för fastighet på Lokalförvaltningen säger till SVT att "det kan finnas anledning att se över systematiken i att se över skolgårdar och riskområden". Vi tycker det är helt absurt att åklagaren anser att skolledare kan hållas ansvarig för arbetsuppgifter som handlar om att förebygga eller ta bort risker som ofta är hypotetiskt omöjliga att identifiera i förväg. Vilken skolledare har utbildning i fastighets- och skolgårdsskötsel eller planering och anläggning av sådan!? Det faller på sin egen orimlighet.

@Kommunfullmäktige Göteborgs Stad: Ta ert ansvar i aktuellt åtal, utred systematiken som avdelningschefen pekar på, implementera omgående ett felanmälningssystem som går mellan nämnderna Stadsfastighetsnämnden och Grundskolenämnden samt låt skolans rektorer vara pedagogiska ledare - inget annat!

Susanne Allered och Anders Ehlén, ordföranden i Lokalförening Göteborg

I det här numret av Skolledningsnytt finner du också texter om:

- Utbildningsstad Göteborg, episod 3
- Arbetsgivarens ansvar för arbetsmiljön
- Tillit i skolkontexten
- Vår nya hemsida
- "Bättre förutsättningar för rektorer"

Utbildningsstad Göteborg, episod 3

En samlad utbildningsidé för stadens barn, unga och vuxna

"När kommunfullmäktige fattade beslut om att lyfta förskolan och skolan från stadsdelsnämnderna och samla ansvaret i två nya nämnder beslutades det även att Stadsgemensamma området inom Utbildningsförvaltningen skulle utredas. Den utredningen är nu genomförd." skriver partierna S, M, V, L, MP i ett tilläggsyrkande till Utbildningsnämndens delårsrapport per mars 2024. I handlingen så finner vi också en argumentation i linje med vår devis *Utbildningsstad Göteborg* - en samlad utbildningsidé för stadens barn, unga och vuxna. Vi läser vidare i yrkandet att "Utbildningsnämnden är starkt kritisk till hur utredningen är genomförd och till den fakta som ligger till grund för de slutsatser och rekommendationer som presenteras i rapporten." Politikerna anför också att "Rapporten innehåller en rad felaktigheter, faktafel och citat som är tagna ur sitt sammanhang" samt att "I omvärldsspaningen så saknas Stockholm vilket är mycket olyckligt, vidare så är närliggande kommuner som Mölndal och Kungälv som har en liknande organisering inte medtagna." Nämndpolitikerna drar slutsatsen att "Sammantaget innebär detta en väldigt låg trovärdighet för utredningen i dess helhet".

Sveriges Skolledare Göteborg håller med Utbildningsnämnden i mycket och vi har med all önskvärd tydlighet påtalat att rapporten saknar trovärdighet, är undermålig samt innehåller sakfel, begreppsförvirring och missförstånd. Vi tycker att de insiktsfulla politikerna i Utbildningsnämnden har fångat betydelsen om en samlad utbildningsidé för stadens barn och unga! Vi önskar att nämnden blir uppmuntrade och uppbackade av Kommunfullmäktige till att i stället **utöka uppdraget** så att den gemensamma utbildningsidén inom en snar framtid sträcker sig över barn, unga **och vuxna**. Det är först då vi i större omfattning kan skapa ett långsiktigt organiserande av skattefinansierade verksamheter, dels i syfte att utbilda våra framtida medborgare, dels i syfte att bryta och motverka den förödande segregation som idag påverkar alla. Splittra inte det Stadsgemensamma områdets verksamhet Center För Skolutveckling så som rapporten föreslår, utan placera CFS direkt under Kommunfullmäktiges administration (läs Stadskansliet).

Arbetsgivarens ansvar för arbetsmiljön

Ansvar för arbetsmiljön ligger på arbetsgivaren och kan aldrig delegeras! **Det är endast arbetsuppgifter som kan delegeras – inte ansvaret i sig.** Du som vill läsa mer kan med fördel göra det på [Arbetsmiljöverkets hemsida](#).

Har du fått ansvar för arbetsmiljöuppgifter på delegation föreskriver lagen att du ska ha befogenheter-resurser-kunskap. Haltar det i någon av dessa parametrar ska du snarast kontakta din närmaste chef och upplysa hen om läget. Detta bör ske skriftligt!

Om det finns en delegationsordning ska det också finnas tydliga instruktioner/rutiner för hur den som fått delegationen ska agera om det uppstår behov av att returnera del av densamma.

Returnera en arbetsmiljöuppgift

Om du som skolledare inte kan utföra en arbetsmiljöuppgift på grund av att du bedömer dig ha otillräckliga kunskaper, befogenheter eller resurser, ska du returnera uppgiften till sin chef. Ansvaret att returnera en arbetsmiljöuppgift gäller för såväl den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, som den fysiska.

En returnering ska ha föregåtts av kontinuerlig dialog med överordnad chef, dels om vilken arbetsmiljöuppgift som orsakar problem, dels om vad som krävs för att kunna fullgöra uppgiften. Först därefter, om du fortfarande bedömer att du inte kan ta ansvar för en/flera arbetsmiljöuppgifter, ska du returnera den eller de uppgifter som det gäller.

Det är av stort värde att du dokumenterar kommunikationen som har föregått beslutet om returnering. Vi rekommenderar det starkt! Dokumentationen kan få avgörande betydelse om annan myndighet kommer följa upp ansvaret i ärendet.

Returnering av en arbetsmiljöuppgift ska ske skriftligen. Returneringen ska innehålla en beskrivning av arbetsmiljöuppgiften och orsaken till att den returneras. Var noga med att hålla dig strikt enbart till det som i sammanhanget är orsaken till att du känner otillräcklighet att fullgöra den tilldelade arbetsmiljöuppgiften. Ansvaret för att utföra alla andra arbetsmiljöuppgifter är kopplade till din funktion och finns kvar.

Källor:

Arbetsmiljölagen 3 kap.

AFS 2001:1 6-7 §§ (även "Kommentarer till paragraferna")

Tillit i skolkontexten

Vi uppfattar idag att styrning och ledning i utbildningskontexten inte tillräckligt ofta är baserad på idéer om tillit. Vi anser att de kommunala förvaltningarnas förmåga skiljer sig kraftigt åt – vi ser att en utbildande förvaltning inom Göteborgs Stad har kommit längre i arbetet mot en modern styrning. Det har den förvaltningen gjort bland annat genom att använda andra metoder än de som härstammar från så kallad NewPublicManagement respektive egen iver kring att ständigt öka sin granskning och kontroll.

Har du funderat över hur du gör i ditt ledarskap, när det kommer till att visa tillit till dina medarbetare? Vill du förkovra dig? Vi har fått tipset från en forskare vid Karlstads Universitet att boken *Trust Matters* (Tschannen-Moran, 2014) är lite extra intressant för oss skolledare. Den är utgiven på originalspråket engelska och handlar om tillit i skolkontexten. Vi lottar ut två exemplar av boken bland våra medlemmar i Sveriges Skolledare Göteborg. Du som vill delta i utlotningen följer länken [här](#) senast 16:e juni. De två vinnarna presenteras i nästa nummer av Skolledningsnytt.

Vinnare av Simon Elnäs bok *Effektfull* blev Veronica Glanzelius och Dan Alfredsson som på bilderna ackompanjeras av våra två ordföranden Anders Ehlén respektive Susanne Allered.

Vår nya hemsida

Vi har nu äntligen fått igång vår nya hemsida. Webbadressen är saco.se/sverigesskolledaregoteborg och där lägger vi ut information av mer statisk karaktär – den mer dynamiska fortsätter vi att först publicera på LinkedIn.

Sidorna är under uppbyggnad, men redan nu kan du klicka dig fram och bland annat läsa om vår idémässiga och lokala politik.

Idémässig lokal politik

Vår idépolitik på lokal nivå tar avstamp i vårt nationella förbunds politik. Punkterna nedan har sitt ursprung i den vardag som finns lokalt i Göteborg, där våra medlemmar leder utbildning för barn, unga och vuxna organiserad med kommunal eller fristående huvudman. (Listan är under framtagande.)

Utbildningsstad Göteborg - en samlad utbildningsidé för stadens barn, unga och vuxna

Låt Center För Skolutveckling (CFS) leda utbildningsförvaltningarnas arbete mot en samlad utbildningsidé för stadens barn, unga och vuxna. Ge CFS ett fördjupat uppdrag att styra arbetet mot ökad måluppfyllelse via ett tydligt kunskapsfokus. Läs mer i nedan länkad fil.

[Utbildningsstad Göteborg_episod 1 och episod 2](#)

Kompetensförsörjning = lönejämförelser med storstäderna

Göteborg är en storstad! Med bakgrund i regionens utmaningar avseende kompetensförsörjning gör vi våra jämförelser kring lön framförallt med de två andra storstadsområdena Malmö och Stockholm. Läs vidare under fliken [Lön](#).

Allas lika värde!

West Pride är en ideell organisation som arbetar mot visionen om att skapa en jämlik värld fri från fördomar och diskriminering. Redan 2007 genomförde de sin första Pridefestival. Vår lokalförening deltar under festivalerna och bemannar tillsammans med andra Sacoförbund ett tält i Pride Park/Kungstorget.

Vi söker nu fler medlemmar som vill vara med och prata med festivaldeltagare 2024 om allas lika värde, arbetsrätt, demokrati på arbetsplatser, med mera. Klicka på länken [här](#) för att komma till formuläret där du kan anmäla din medverkan.

Och det kommer att bli mer inom området idémässig lokal politik när vi i nästa nummer av Skolledningsnytt presenterar **resultatet av enkäten om Flextidsavtalet**.

“Bättre förutsättningar för rektorer”

Idag fredag 24:e maj presenterade regeringen på sin hemsida att man tillsätter "en utredning som ska analysera rektorernas förutsättningar att leda och samordna det pedagogiska arbetet. Utredaren ska bland annat föreslå hur rektorers förutsättningar för sitt uppdrag kan förbättras, till exempel när det gäller stora rektorsområden".

Tyvärr har vi idag en situation där "många rektorer upplever stress, där administrativa arbetsuppgifter är en betydande orsak. Den pressade arbetsmiljön riskerar även att leda till hög rektorsomsättning." Regeringen skriver att "Hög omsättning på rektorer riskerar att försämra utbildningens kvalitet". Därför skall utredaren även "lämna förslag för att minska omsättningen på rektorer och för att skickliga rektorer ska söka sig till och stanna kvar längre på förskolor och skolor med stora utmaningar."

Sveriges Skolledare Göteborg välkomnar utredningen och ser med stor förväntan fram mot redovisning av den! **Vi bedömer att utredningen kommer vara av synnerligen väsentlig betydelse för ett stort antal av våra medlemmar.** Därför kommer vi att följa utvecklingen noggrant och rapportera vidare i framtida nummer. Vår nationella tidning Skolledaren skriver också på sin webbsida idag om kravet på utredning. Vi önskar att du går in på [regeringens hemsida](#) och läser pressmeddelandet. Dessutom önskar vi att du för upp frågan om förutsättningar på ditt APT där du är medarbetare.

Regeringens utredare **Maria Hahne** i mitten, tillsammans med Eva Eriksson Soleimani (lokalföreningens vice ordf) och Susanne Allered (lokalföreningens ena ordförande).